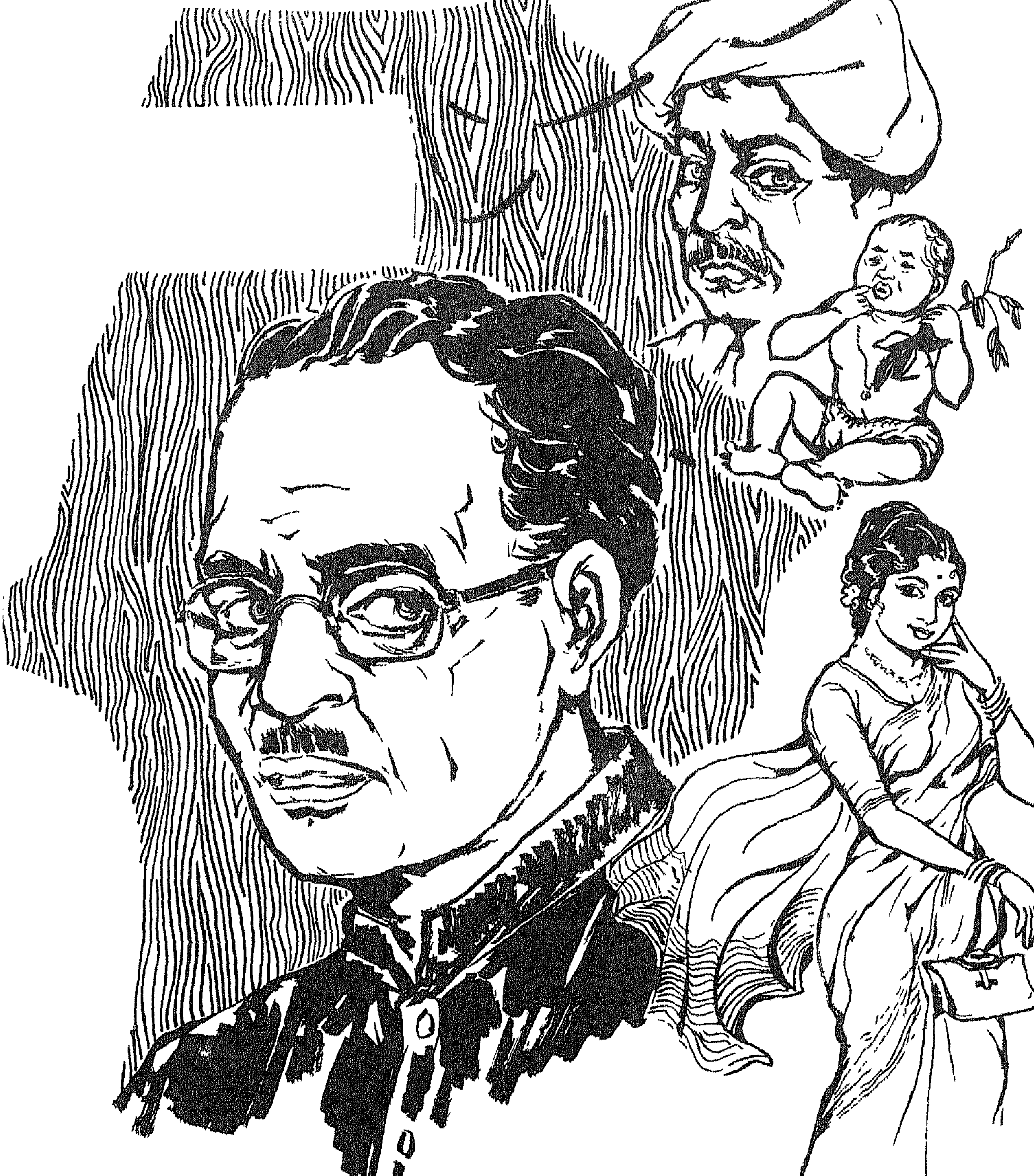

కమలాదేశికన్

ఎప్పుడూ పని వత్తిడితో ఉండే వారికి సెలవురోజు కూడా తీరిక చిక్కదు. పని లేనివారికి ఎప్పుడూ తీరుబడే! సెలవునాడు, అర్ధాంతరంగా ఎదురుపడే పనుల్లో మంచి కథావస్తువు [illegible]

నిరీక్షణ అనేది అనేకరకాలు. బయటకు వెళ్లిన భర్త కొరకు సాయంకాలమవుతూనే గడప కమ్మి పట్టుకొని నిరీక్షిస్తూ నిలబడుతుంది భార్య. ఆడుకోవటానికి వెళ్లిన పిల్లలు సమయానికి ఇంటికి రాకపోతే ఆత్రతతో గడపవంకే చూస్తూ ఉంటాయి తల్లి కళ్ళు. పెళ్లికాని ప్రేమికులు బస్సుస్టాండ్లలో [illegible] క్రిందో నిలబడి జరిపే నిరీక్షణకు అంతు ఉండదు. కాని కాలంతోపాటు ఈ నిరీక్షణలో కొంత శిథిలత్వం చోటు చేసుకుంటుంది. భార్య తల్లిగా మారుతుంది. తల్లి సంరక్షణనుండి బయటపడి పిల్లలు పెద్దలౌతారు. అవివాహితులకు వివాహం కావటంతో వాళ్ల నిరీక్షణలో పటుత్వం తగ్గుతుంది. కాని లక్షలాది ఉద్యోగస్తులు ప్రతివారము వెయ్యి కళ్లతో నిరీక్షించే ఆదివారం, ప్రతివారము వస్తూ వుంటుంది. పోతూ

సక్రమంగా బ్రష్‌తో తోముకుంటే ఫోర్‌హాన్స్ టూత్‌పేస్టు పనుచిగుళ్ల బాధలను దంత క్షయమును నిలుపును

చిగుళ్ల బాధలను దంతక్షయమును నిలుపుటలో ఫోర్‌హాన్స్ టూత్ పేస్టు సాధించిన అద్భుతమైన ఫలితాలను పిన్నా పెద్దా అనేభేదం లేకుండా అయాచితంగా చేసిన ప్రశంస లెలావున్నాయో చదవండి. ఈ ప్రశంసా పత్రాలను జెఫ్రీ మానర్స్ అండ్ కంపెనీ వారి యే కార్యాలయములోనైనా చూడవచ్చును.

"మీరు తయారుచేసిన ఫోర్‌హాన్స్ టూత్ పేస్టును ఇప్పుడు 18 సంవత్సరాలుగా క్రమంగా వాడుతున్నాను. అంతకుముందు నా పళ్లు ఘోరమైన స్థితిలో ఉండేవి. ఉదాహరణంగా, దంతక్షీణత, పైయోరియా నాకు కడుపునొప్పి, అసౌఖ్యతను కలిగించేవి. అయితే, 18 ఏళ్ళనుండి నా పళ్ళు, చిగుళ్ళు ఫోర్‌హాన్స్ టూత్ పేస్టు పుణ్యాన ఏ తొందరలేకుండా, ఆరోగ్యంగా ఉంటున్నాయి."
శంకర్ కే. కుంటర్, బొంబాయి.

"మూడు నెలల క్రితంనుండి పళ్ళనొప్పితో ఇగుళ్ళ బాధతో వేదనపొందుతుండే వాడిని. ఫోర్‌హాన్స్ టూత్‌పేస్టు ఉపయోగించడం ఆరంభించిన తరువాత, నా పళ్ళు తెల్లగా మెరుస్తూ, పళ్ళలోగాని, ఇగుళ్ళలోగాని, నొప్పిలేకుండా ఉన్నాయి"
ఎన్. శంకర్, ఆర్ని.

ఫోర్‌హాన్స్

ఒక దంత వైద్యునిచే నిర్మింపబడిన టూత్ పేస్టు

సరియైన పంటి జాగ్రత్తకోసం ప్రతి రాత్రి, ప్రొద్దుటా ఫోర్‌హాన్స్ టూత్ పేస్టును, ఫోర్‌హాన్స్ డబల్-యాక్షన్ టూత్ బ్రష్‌ను వాడండి... మరియు మీ దంత వైద్యుని వద్దకు నియమానుసారము వెళ్లండి.

ఉచితం! "పళ్లు, ఇగుళ్లను గురించి తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ" అనే రంగుల చిన్న పుస్తకం. ఇంగ్లీషు తెలుగు భాషలో లభిస్తున్న యీ చిన్న పుస్తకము కావలసినవారు యీ కూపన్‌ను 10 పైసల తపాలా బిళ్లతో పాటు (తపాలా ఖర్చుల నిమిత్తం) మానర్స్ డెంటల్ అడ్వయిజరీ బ్యూరో, పోస్టు బ్యాగ్ నం. 10031 బొంబాయి-1 కు పంపండి.

పేరు ______
చిరునామా ______
భాష ______
214

36F-202 TEL

ఉంటుంది. ఉద్యోగస్తుస్త్రీలో [illegible] ఈ నిర్ణీతమైన ఉద్యోగనియమాలేమీ [illegible] ఈ నిర్ణీతకాలంలో ప్రతివారము [illegible] కొరకు నిర్ణీతమైన సెలవులుంటే కాని జరగదు. ఆదివారం సెలవు [illegible] ఆదివారం కొరకు, సోమవారం [illegible] ప్రారంభమౌతుంది. ఆ [illegible] పనుల నన్నిటిని ముందుగానే [illegible] ఉద్యోగులు ప్రతీక్షతో గడుపుతారు [illegible].

[illegible] తారీఖు కొరకు, [illegible] కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు. యువకులు సెలవురోజున [illegible] లేచి, మధ్యాహ్నం సినిమా [illegible] సాయంత్రానికి [illegible] తయారై, [illegible] వెంట [illegible] స్నేహితులతో కబుర్లాడుతూ, రాత్రికి [illegible] ఇంటికి చేరుతారు. కాస్త వయస్సు [illegible] అమ్మాయిలకు, [illegible]. అమ్మ నాలుగు మాట్లు పిలిచాక, కాస్త కసిరి, శేషశాయి నారాయణునిలా మళ్ళా పడుకుంటారు పిల్లలు. వీళ్ల ఆకారం ఆనాడు చూడముచ్చటగా ఉంటుంది. ఆ రోజున ఏం తొందరపడవలసిన అవసరం లేదు. స్నానం చేయటానికి [illegible] లేదు. బట్టలు [illegible] లేదు. మంచం, పరుపు, [illegible], అంతే వాళ్ళ లోకము!

బాధ్యతలు కలవాళ్ళకి, స్త్రీలూ, పురుషులూ అనే భేదం లేకుండా, ఆదివారమంటే పెండింగ్ పనులు ఎక్కువ పనితో దర్శనమిస్తుంది ఆదివారం. ఇల్లు బూజు దులిపి, మురికిబట్టలు ఉతికి, చినిగినబట్టలు కుట్టి, ఇంటికి కావలసిన సరుకులు బజారు నుండి తెచ్చి, ఆ సమయంలోనే అతిథుల్ని ఆదరించి, [illegible]ళ్లను పలకరించి, పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పి, రాత్రిపదిలో కాస్త తేలిగ్గా గాలి పీల్చుకుంటూ ఈ రకం వాళ్ళు.

ఆదివారంనాడు హాస్పిటల్‌కు కూడా సెలవురోజే. కాని రోగాలకు మాత్రం సెలవు ఉండదు. అవి తిథి, వార నక్షత్రాలను చూడకుండా, మంచిచెడ్డలను విచారించకుండా, ఎప్పుడంటే అప్పుడు వస్తూ ఉంటాయి. ఒ. పి. డి. లో పోస్టింగ్ కానటువంటి వాళ్ళ, ఆ రోజు డాక్టర్ మూర్తి గారికి కూడా సెలవురోజు. 'ఆ రోజు విశ్రాంతిగా తొమ్మిది గంటలవరకు నిద్ర పోవచ్చు. తరవాత ఇష్టాన్ని ముగించని "హీలింగ్ నైఫ్" పుస్తకాన్ని చదవవచ్చు' అని సంతోషపడ్డారు డాక్టరు మూర్తి గారు.

ఉద్యోగస్తులు ఆదివారంకొరకు ఎదురుచూస్తూంటే ఉద్యోగాలు చేసేవాళ్ళకు సెలవు ఎప్పుడు వస్తుందా? అని ఎదురు చూసేవాళ్ళు చాలామంది ఉంటారు వాళ్లమటుకూ. ఉద్యోగస్తుడైన భర్తకు సెలవు దొరకగానే ఆ రోజున ఆయనకు ఏయే పనులు పురమాయించవలసింది ఒక పట్టికలో వ్రాసి పెట్టుకుంటుంది భార్యామణి. ఒకవేళ ఇంటిల్లాలు కూడా ఉద్యోగస్తురాలైతే, ఆమెకు సెలవు ఫలానా రోజున అని ముందుగానే తెలిసిందంటే, ఆ రోజున చెప్పాపెట్టకుండా తక్కువన తను సెలవు పెట్టేస్తుంది వంటమనిషి. ఆయాకు ఆ రోజున తప్పకుండా కడుపునొప్పి, కాలునొప్పి వస్తుంది.

పాపం సెలవురోజున హాయిగా నిద్రపోయి తరవాత నవల ముగిద్దామనుకున్న డాక్టరుగారికి ఇలాంటి ఉపద్రవమే ఎదురైంది.

ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు నిద్రపోయే డాక్టరు గార్ని లేపి "ఎల్లుండి మా రాధా, వాళ్లాయనా వస్తున్నారండీ" అంటూ ఇరవయ్యో మారు జ్ఞాపకం చేసింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి. పుట్టింటివాళ్లవిషయం ఏదేనా ఉంటే ఇరవైనాలుగు గంటలూ జపిస్తూ ఉంటారీ ఆడవాళ్లు. అదే అత్తింటివాళ్లెవరేనా వస్తుంటే గుర్తు చేసుకోవటం మాట అటుంచి, వాళ్లు వాకిట్లోకి అడుగు పెట్టకముందునుండి విసుగూ, విసుర్లూ ప్రారంభమౌతాయి.

అదే మాట పది రోజులనుండి వినివిని విసుగెత్తిన డాక్టరుగారు "మంచిదే రానీ!" అన్నారు సగం నిద్రలో ఆ వైపునుండి ఈ వైపుకు తిరుగుతూ ఉదయమే నిద్రాభంగం చేసి ఆ మాట చెప్పవలసిన అవసరమేమిటో తెలియక.

"అదికాదండీ! వాళ్లు వారం రోజులు ఉంటారు. వాళ్లకా మేడమీది గది ఖాళీచేసి ఇస్తే బాగుంటుంది కదండీ! అక్కడికి గాలీ అదీ ధారాళంగా వస్తుంది" అంది ఆమె! డాక్టరుగారు కప్పుకున్న దుప్పటిని మడిచే ప్రయత్నం చేస్తూ.

"వద్దన్నదెవరు? గృహరాజ్యాన్ని పరిపాలించేది తమరేగా! ఏ గది ఇస్తావో ఇయ్యి . . . కాస్త నన్ను హాయిగా నిద్ర పోనియ్యి" అంటూ ఆమె చేతిలోని దుప్పటి తీసుకొని ముసుగుతన్నారు డాక్టరుగారు.

"అబ్బ ఇంకేం నిద్రండీ, ఎనిమిది గంటలైతేను. ఆ గదిలో బూజూ, దుమ్మూ, అంతా దులిపి సామానులన్నీ సర్దమని తిమ్మరుసుతో చెప్పాను. ఎవరూ చూడకపోతే వాడు సగం దుమ్ము అందులోనే వదిలి పెడతాడు. మీరు కాస్త మధ్యమధ్య చూస్తూ ఉండండి. నేను టిఫినూ కాఫీ తెస్తా..." అంటూ అసలు విషయాన్ని బయట పెట్టింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి, హాయిగా నిద్రించాలనుకున్న డాక్టరుగారి నిద్రకు అంతరాయాన్ని కలిగిస్తూ.

పాపం. . . విశ్రాంతిగా నిద్రపోదామనుకున్న డాక్టరుగారికి ఈ ఆజ్ఞ వినగానే ఎక్కడలేని చిరాకూ పుట్టుకువచ్చింది.

ఆయన జవాబు చెప్పేలోపలే నే నిప్పుడే వస్తాను, కొంచెం చూస్తూ ఉండండి!. . ." అంటూ నిష్క్రమించిందామె.

'ఈ ఆడవాళ్లతో ఇదే అవస్థరా నాయనా. ఎదురుగా కాస్త ఖాళీగా కన్పిస్తే సరి, ఉన్నవీ లేనివీ అన్ని పనులూ గుర్తుకు వస్తాయి. ఎల్లుండి చెల్లెలు వస్తూంది కనక ఇప్పుడు నేను నిద్రపోగూడదు.' అని విసుక్కుంటూ మళ్లీ నిద్రాదేవత శరణుజొచ్చారు డాక్టరుగారు.

ఆయనకు సరిగ్గా నిద్ర పట్టీపట్టకముందే మేడ పైన ధడా. . . ధడ. . . ధడా. . . . ధడ మంటూ ఇల్లు పడగొడుతున్నట్లు చప్పుళ్లు రాసాగాయి.

"వాడు కిటికీఅద్దాలు పగలగొట్టాడులా ఉంది, మీరొకసారి పైకివెళ్లి చూడండి" అంటూ వంటింట్లో నుండి వైర్‌లెస్‌మెస్సేజ్ రావటంతో చిరాకుతో లేచి కప్పుకున్న దుప్పటిని అవతలకు విసిరేసి హేంగర్ మన్న షర్టు తొడుక్కొని మేడమీదికి వెళ్లారు

ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక

కీలక దీపావళి కథల పోటీ

ప్రతిసంవత్సరంవలెనే ఈ కీలక దీపావళి సందర్భంలోనూ ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక కథల పోటీ నిర్వహిస్తుంది.

ప్లవంగ దీపావళి కథల పోటీలో 3,000 రూపాయల బహుమతులు అందజేశాము. రచయితలకు, రచయిత్రులకూ ఇతోధికమైన ప్రోత్సాహం కలిగించాలనే సంకల్పంతో ఈ సంవత్సరం దీపావళి కథల పోటీకి 4,000 రూపాయల బహుమతులు ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాము.

రచయితలు, రచయిత్రులూ ఈ అవకాశం వినియోగించుకొనవలెననీ, పాఠకులకు ఉత్తమమైన కథలు అందజేయాలనే మా కృషి విజయవంతంగా నెరవేరడానికి తోడ్పడాలనీ కోరుతున్నాము.

మొదటి బహుమతి రూ. 2000
రెండవ బహుమతి రూ. 1500
మూడవ బహుమతి రూ. 500

దీపావళి కథల పోటీ నిబంధనలు

1. ఇతివృత్తం ఆంధ్రుల జీవితానికి సంబంధించినదై ఉండాలి.
2. స్వీయ రచనలేకాని, అనువాదాలు పంపరాదు.
3. రచన అరఠావు (12×8 అంగుళాలు) సైజులో 12 పేజీలకు మించరాదు.
4. సిరాతో కాగితానికి ఒక పక్కనే వ్రాయాలి.
5. బహుమతి పొందని కథలలో యోగ్యమైనవానిని ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురించే హక్కు మాకు ఉన్నది.
6. పోటీకి రచన పంపేటప్పుడు కవరు మీద 'దీపావళి కథల పోటీకి' అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
7. పోటీకి పంపిన కథలను ఏ సందర్భంలోను తిప్పిపంపించడం జరగదు.
8. ప్రచురణకు ఏ కలం పేరో ఉపయోగించినా తమ అసలు పేరును విధిగా వ్రాయాలి.
9. రచనలను 'ఎడిటర్, ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక, ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎస్టేట్స్, మద్రాసు—2' కు పంపాలి.

బహుమతి పొందిన కథలను ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక దీపావళి ప్రత్యేక సంచికలో ప్రచురించగలము

కీలక దీపావళి కథల పోటీకి రచనలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరు తేది | **1968 ఆగస్టు 5**

డాక్టరుగారు, పడుకున్నా ఆ చప్పుళ్లకు నిద్రరాక.

మేడమీదిగదిలో తిమ్మరుసు ఓ మూరెడు కర్రకు పాతగుడ్డ కుంచెలాకట్టి, తలుపును చేత్తో పట్టుకో కుండా, ఆ కుంచెతో తలుపును అటూ. . ఇటు, ఇటూ . . . అటు కొడుతూంటే, తలుపు ధడా . . . ధఢ ధడా . . . ధడమంటూ, అటు గోడకూ ఇటు గడపకూ గుద్దు కుంటూంది. . . అది చూడగానే డాక్టరుగారికి ఎక్కడలేని కోపమూ వచ్చింది.

"ఒరేయ్! తలుపు పట్టుకోకుండా దులిపితే దుమ్మెలా పోతుందిరా? . . ఆ తలుపుల్ని విరగ్గొడతావా! లేక దుమ్ము దులుపుతావా?" అన్నారు డాక్టరుగారు.

"పట్టుకోకూడదని మీరే చెప్పారుకదండీ."

వాడి జవాబు వింటూనే డాక్టరుగారి కోపం రెండింతలైంది. 'వట్టి మొద్దు. నిద్ర పాడుచేసింది కాకుండా పైన ఇదొక ఆలోపణ'. "నేను చెప్పానా? ఎప్పుడురా నీకు నేను చెప్పింది?"'

డాక్టరుగారిని ఆ స్థితిలో చూస్తూనే తబ్బిబ్బై పోయాడు తిమ్మరుసు. "అదేనండీ. . .అదే. . . అప్పుడూ అద్దంతుడుస్తుంటే మీరేకదండీ చెప్పారు. చేతితో పట్టుకుంటే చేతివ్రేళ్ళమరకలు అద్దానికి అంటుతాయి అని చెప్పారు కదండీ! . ." అంటూ బిక్కముఖంతో నిలబడ్డాడు తిమ్మరుసు.

అద్దానికి చేతివేళ్ల నూనెమరకలు అంటుతాయి అని చెబితే ఆదే సూత్రాన్ని వాడు తలుపుకి కూడా వినియోగించాడు. . . అంత కోపంలోనూ డాక్టరుగారికి నవ్వువచ్చింది.

అసలు ఈ తిమ్మరుసు డాక్టరుగారి వద్దకు జబ్బుతో రోగిగా వచ్చాడు. జబ్బు నయమైంది. వాడికి డాక్టరుగారంటే అమితమైన భక్తి కలిగింది. ప్రపంచంలో డాక్టరుగారికంటే మంచివాళ్ళు, తెలివైన వాళ్ళు, గొప్పవాళ్ళు ఉన్నారంటే ససేమిరా ఒప్పుకోడు తిమ్మరుసు. వాడికి నా అనేవాళ్ళు ఎవరూలేక పోవటంతో డాక్టరుగారి ఇంట్లోనే స్థిరనివాసం ఏర్పరుచుకున్నాడు. డాక్టరుగారికి కూడా వాడంటే కాస్త అభిమానంపాలు ఎక్కువగానే ఉంది. ఇంట్లో పనిమనిషి అవసరంలేకపోయినా వాడిని ఇంట్లోనే అట్టే పెట్టుకున్నారు.

ప్రస్తుతం డాక్టరుగారి ఇంట్లోఉన్న ఉద్యోగా లన్నింటికీ తిమ్మరుసు అసిస్టెంటు, తోటమాలికి అసిస్టెంట్, వంటమనిషికి అసిస్టెంట్, ఆయాకి అసిస్టెంట్, కారుడ్రైవరుకి అసిస్టెంట్, అమ్మగారికి ప్రైవేట్ సెక్రటరీ, అయ్యగారికి పర్సనల్ సెక్రటరీ. ఈ రోజున వాడిడ్యూటీ మేడమీద బూజు దులపటంతో పడింది.

డాక్టరుగారింటికి వచ్చినప్పుడు తిమ్మరుసు తమ్మయ్యగా వచ్చాడు. వానిపేరు డాక్టరుగారికి నచ్చ లేదు. . . ఆలోచించి, ఆలోచించి ఆఖరికి అసలు పేరుతో కలిసేలా తమ్మయ్యకు "తిమ్మరుసు" అని నామకరణం చేశారు. పేరైతే బాగానే ఉంది కాని మన తమ్మయ్యకు తిమ్మరుసు మహామంత్రి తెలివి తేటల్లో నూటికి నూరు శాతం సున్నాయే.

డాక్టరుగారు చేసే ప్రతిపనినీ అతి ఆసక్తితో నోరు తెరుచుకొని మరీ తిలకించి, ఆయన చెప్పింది చెప్పినట్లూ, చేసింది చేసినట్లూ, అక్షరాలా ఆచరణలో పెడతాడు తిమ్మరుసు. వాడికి డాక్టరు గారి [illegible]ంటే వేదాక్షరం. ఎటొచ్చీ వాడు ఒక డా[illegible] చెప్పిన సూత్రాన్ని అన్నింటికీ అన్వయిస్తూ ఉంటాడు.

వాడి జవాబుతో కోపం కాస్త చల్లారగానే డాక్టరు గారు "ఒరేయ్! ఆ బట్ట ఇలాతే, ఎలా దులపవలసిందీ నేను చూపెడతా. ." అంటూ దుమ్ము దులపవలసిన పద్ధతి ప్రాక్టికల్క్లాసులో విద్యార్థులకు చూపెట్టి నట్లు తిమ్మరుసుకు చూపెట్టసాగారు. ఆ బట్ట తిమ్మరుసు చేతిలోనుండి తీసుకొని విదిలించేప్పటికి అందులోని దుమ్ము ఒక చిన్నమేఘంలా తయారై, ఆయన నాసికాపుటాల్లో ప్రవేశించి, ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి రెండు తుమ్ముల్ని తుమ్మించింది. వెంటనే ఆయన జేబులో చెయ్యిపెట్టి రుమాలు కొరకు వెదికితే అందులోనుండి మాస్క్ (ఆపరేషన్ చేసేటప్పుడు ముక్కుకు అడ్డంగా కట్టుకునే గుడ్డ) బయటకు వచ్చింది. . వెంటనే ఆయన దుమ్ము ముక్కులోకి ప్రవేశించకుండా ఆ మాస్క్ని ముక్కుకు అడ్డంగా కట్టుకొని, తిమ్మరుసుకు దుమ్ము దులిపే విధానాన్ని చూపెట్టి, క్రిందికి వెళ్లటానికి మేడమెట్లు దిగసాగారు, ఇప్పుడైనా కాస్త నిశ్చింతగా నవలన్నా చదువుకోవచ్చు అనే ఉద్దేశ్యంతో.

అంతవరకూ తదేక ధ్యానంతో డాక్టరుగారుచేసే పనిని తిలకిస్తున్న తిమ్మరుసు "ఆ గుడ్డ ముక్కుకి కట్టుకున్నారెందుకు సార్?" అని అడిగాడు.

"అదా. . . అదీ దుమ్ము ముక్కులోకి పోకుండా కట్టుకున్నాలే" అని జవాబు చెప్పారు డాక్టరుగారు తన సహజ ధోరణిలో ఇంకేదో ఆలోచిస్తూ.

"దుమ్ము ముక్కులోకి పోతే ఏమౌతుంది సార్?" తిమ్మరుసు తన సందేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు.

"దుమ్ము ముక్కులోకి పోతే అనేకమైన జబ్బులు వస్తాయోయ్. ." అని ఒక్క మాటలో బదులుచెప్పి కిందికి వెళ్లిపోయారు డాక్టరుగారు, ఇంకా అక్కడే ఉంటే వాడి సందేహాలకు అంతు ఉండదని. .

నవల మాంచి రసవత్తరఘట్టంలో ఉంది. వైద్య సహాయంలేని చోట యుద్ధభూమిలో ఒక సైనికుని ఊపిరితిత్తిలోనికి తుపాకీగుండు దూసుకొని పోయింది. తోటిసైనికుడు, అతని స్నేహితుడు, ఆ నరక యాతన చూడలేక, తనే శస్త్రచికిత్సచేసి ఆ గుండు బయటకు తియ్యటానికి నిశ్చయించుకుంటాడు. కత్తిని ఎలా పట్టుకోవాలో కూడా అతనికి తెలియదు. కాని కత్తితీసుకొని అతడు ఆపరేషన్ మొదలు పెట్టాడు. ఆ సైనికునిమనస్సు అనేకమైన ఉద్వేగాలకు లోనైంది.

సరిగ్గా ఆ సమయంలో "బూజు దులిపావా తిమ్మరుసు?" అంటూ గదిలో ప్రవేశించింది డాక్టరు గారి శ్రీమతి, చేతుల్ని పమిట చెరగుకు తుడుచు కుంటూ ...

"ఊ. . . ఈపాటికి వాడు గదిఅంతా కడుగుతూ ఉండాలి" అని జవాబిచ్చారు డాక్టరుగారు పుస్తకం నుండి దృష్టి మరల్చకుండా.

"ఇంతకీ మీరు ఒక మారైనా వెళ్లిచూశారా? లేదా?" అంటూ తన అనుమానాన్ని వెలిబుచ్చింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

"చూసిరావటమే కాదు ఎలా దులపాలో నేర్పి కూడా వచ్చాను. . కాస్సేపు నన్ను మాట్లాడించకు. . ." అంటూ విసుక్కున్నారు డాక్టరుగారు, నవలాపఠనంలోని అంతరాయాన్ని సహించలేక.

డాక్టర్గారి సూపర్విషన్మీదా, ఆయన భృత్యుడి పనిమీదా నమ్మకం కుదరని శ్రీమతిగారు, ఎందుకైనా మంచిది ఓ మారు చూసివద్దామని పైకి వెళ్లింది. గదిలోకి అడుగు పెడుతూనే అక్కడి దృశ్యాన్ని చూచి ఒక్కమారు భయపడిపోయిందామె. గదిలో ఎక్కడి దుమ్ము అక్కడే ఉంది. చీపురు ఒక వైపూ డస్టర్ మరొకవైపూ పడిఉంది. తిమ్మరుసు గది మధ్యలో మూర్ఛవచ్చినవాడిలా, కాళ్ళూ చేతులూ నేలకేసి కొట్టుకుంటున్నాడు.

వెంటనే ఆమె అన్నిమెట్లూ అమాంతం ఒక్క దూకులో దాటి, క్రిందకు పరిగెత్తి "తిమ్మరుసు కేదో జబ్బు వచ్చిందండీ! మూర్ఛవచ్చినవాడిలా ఒకటే తన్నుకుంటున్నాడు, వెంటనే వచ్చిచూడండి." అంటూ చెప్పి అదేస్పీడులో ఘల్లీ మేడమీదికి వెళ్లిందామె.

ఆమె చెప్పిందేదీ సరిగ్గా వినని డాక్టరుగారు, ఆమె హడావిడిని చూచి, ఇంతకూ పైనేదో జరుగుతూందని ఊహించి ఆమెవెంటే తనూ పైకి వెళ్లారు.

తిమ్మరుసు నేలమీద పడి మాటిమాటికీ కాళ్ళూ చేతులూ నేలకేసి కొట్టుకుంటున్నాడు. అక్కడి పరిస్థితి చూచిన డాక్టరుగారికి ఏం జరిగిందీ అర్థం కాలేదు. 'ఇంతకుముందు నేను వచ్చినప్పుడు బాగానే ఉన్నాడే! ఇంతలోనే వీడికి ఏమైందబ్బా!' అని స్వగతంగా అనుకుంటూ పైకే అనేశారు.

"ఏమోనండీ! పాపం. . . వట్టిపిచ్చివాడు. . . పురుగేదైనా ముట్టుకుందో ఏమోనండీ!. . ఏదైనా ఒక ఇంజక్షను ఇవ్వండి" అంటూ బాధపడసాగిందామె. . కొందరి అభిప్రాయంలో ఇంజెక్షన్ సర్వరోగనివారిణి. . . అది ఏమిటి? . . . ఎందుకూ? . . . అనే మీమాంస అనవసరం ... "ఇవ్వాళ ఒంట్లో బాగా లేదండీ. . .ఒక ఇంజక్షన్ తీసుకువచ్చాను" అంటారు కొంతమంది ఇంజెక్షన్భక్తులు.

దగ్గిరికి వెళ్లి తిమ్మరుసు పొట్టమీద చెయ్యి వేశారు డాక్టరుగారు వాడి రోగాన్ని వెతుకుతూ. అంతలోనే ఆయనదృష్టి తిమ్మరుసుముఖం మీదికి పోయింది. . . తుండుగుడ్డను ఎనిమిది మడతలుగా మడిచి, ముక్కుకూ, నోటికీ అడ్డంగా ఆ గుడ్డ బిర్రుగా బిగించబడి ఉంది.

'ఈగుడ్డ నెందుకిలా కట్టాడు చెప్మా!' అనుకుంటూ డాక్టరుగారు ఆ బట్ట ముడి విప్పి దానిని తీసి అవతల పారేశారు.

ఆ బట్టను విప్పీ, విప్పటంతోటే సుడిగుండంలోకి నీరు దూకినట్లు ఝామ్మంటూ గాలి, తిమ్మరుసు ఊపిరితిత్తుల్లోకి ప్రవేశించింది. . . వెంటవెంటనే పది మారు గాలిని [illegible]

ఆదర్శాలు

అద్దంలో తన ప్రతిబింబాన్ని చూసుకున్నట్లే ప్రతివ్యక్తీ ఇతరుల జీవితాలను పరిశీలించి అనుసర ణీయాదర్శాలను గ్రహించాలి.

—టెరెన్స్

చేవిచూస్తున్నాడు తిమ్మరుసు. వాడి ఆకారం చేష్టలూ అద్భుతంగా దెయ్యాలపట్టినవాడిలా ఉన్నాయి. ఇదంతా ఒకే ఒక నిమిషంలో జరిగింది.

ఏంజరిగిందీ అర్థంకాని డాక్టరుగారు "ఏమైందిరా" అని అడిగారు.

"అట్టా ముక్కుకి గుడ్డ కట్టుకొని మీరు గంటలకొద్దీ ఉంటారు గందా! ఎట్టా సేత్తారండీ?" అంటూ ఎదురుప్రశ్న వేశాడు తిమ్మరుసు.

"ముక్కుకి గుడ్డ ఏమిటిరా! నీ మొహం,. . .నీకే మైనా మతి పోయిందా!. . ఏం. . . ఏం జరిగిందిరా అంటే చెప్పవేం?" అంటూ కసురుకుంది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

డాక్టరుగారు చూపెట్టిన డిమాన్‌స్ట్రేషన్‌ను అతి జాగ్రత్తగా పరిశీలించిన తిమ్మరుసు, అక్షరాలా ఆయనను అనుకరించబోయాడు. వెళుతూ వెళుతూ, డాక్టరుగారు విసిరేసిన మాస్క్‌ను తీసుకుని, దానిని శల్యపరీక్ష చేసి, అందులో ఎన్ని మడతలు ఉందీచూసి, తన తుండుగుడ్డను అన్ని మడతలుగా మడిచి, ముక్కుకూ నోటికీ అడ్డంగా, బిర్రుగా బిగించి బూజుదులప బోయాడు తిమ్మరుసు.

వాడిప్రశ్నతో డాక్టరుగారికి పరిస్థితి అంతా అర్థమైంది. తిమ్మరుసు ముక్కుకూ నోటికీ అడ్డంగా గుడ్డను బిర్రుగా బిగించిన దానికి పర్యవసానం ఇదన్న మాట! ఆయన పొట్టచెక్కలయ్యేలా నవ్వసాగారు.

"నాకాండి. . నాకేం లేదండి. . అయ్యగారు ముక్కుకి గుడ్డ కట్టుకొని బూజు దులపమని చెబితే, ముక్కుకి గుడ్డ కట్టుకున్నానండి. అది కట్టుకుంటే ఊపిరి పైకీపోదు. . . కిందికీరాదు. . వనెట్టా చేసేది చెప్పండి?" డాక్టరుగారు అంత శ్రద్ధగానూ బూజుదులిపే విధానాన్ని స్వయంగా నేర్పిస్తే, వాడి దృష్టి మాత్రం ఆ మాస్క్‌మీదే ఉంది, ఏకలవ్యుని విలువిద్యలా. .

నవ్వుతూన్న డాక్టరుగారు నవ్వును ఆపుకోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, "ఒరేయ్! నేను నిన్ను ముక్కుకి గుడ్డ కట్టుకోమని చెప్పానా?" అని అడిగారు.

"అదేనండి. . . దుమ్ము పీలిస్తే జబ్బులొస్తాయని మీరే చెప్పారుకదండీ. . . మీరు కట్టుకున్నట్టే నేనూ కట్టుకున్నానా!. . . దాని దుంపతెగ, ఒక్క పిసరంత గాలికూడా లోపలికి రాలేదండి. . ."

"గాలి రాకపోతే ఆ గుడ్డను విప్పి అవతల పారేయ కూడదురా, అలా కాళ్ళూ చేతులూ కొట్టుకోకపోతే?"

"మరి మీకుకూడా ఊపిరాడదు గందా, గంటల తరబడి ఎట్టా ఉంటారండీ?"

అప్పటికి శ్రీమతిగారికి అసలు ఏం జరిగిందీ అర్థమైంది. . ఆమెకు నవ్వూ, కోపమూ ఒకేమారు వచ్చాయి. "నీకేపని చెప్పినా ఇంతేరా మొద్దూ. . నీకు చెప్పేకంటే నేను చేసుకుంటే త్వరగా పనులౌతాయి. ఉదయంనుండీ నువ్వుచేసిన పని ఇదన్నమాట . . . ఫో అవతలికి. . ." అంటూ తన కోపాన్ని వెళ్ళగక్కారామె, పని కాలేదన్న చిరాకుతో.

"అదేంటండమ్మగారుమీరుతప్పుకోండి, కాస్సేపట్లో అంతా దులిపి, కడిగి శుభ్రం చేసేస్తా" అంటూ తిమ్మరుసు చీపురుకట్టను ఒక చేత్తో, డస్టర్‌ను మరొక చేత్తోను పట్టుకొని, యుద్ధానికి సన్నద్ధుడైన సైనికుడిలా, శస్త్రసహితంగా బూజు దులపటానికి సంసిద్ధుడు.

"పొద్దుటినుండీ దులిపి లఘాయించింది చాలునే ఫో అవతలికి."

ఇంకా నవ్వుతూనే ఉన్న డాక్టరుగారు శ్రీమతిగారి చిరాకునుచూసి ఆ జంఝూమారుతం దిశలు మార్చుకొని తనపైపుకు తిరక్కముందే తప్పించుకోటానికి వెంటనే కిందికి వెళ్ళబోయారు.

"మీరు వెళ్ళిన పని ఎప్పుడూ ఇలానే ఉంటుంది, బుద్ధి తక్కువై మీరు చెబుతూ ఉంటాను. ." అంటూ కిందికి వెళ్ళిపోయిందామె.

ఉదయంపూట బూజు రాద్ధాంతంతో సరిపోయింది సాయంకాలం కాస్త విశ్రాంతిగా చదువుకుందామనుకున్నారు డాక్టరుగారు.

మధ్యాహ్నం పాన్‌దాన్‌లోని తమలపాకుల్ని మడుస్తూ "మా ఊరినుండి వచ్చిన ఆ పేషెంట్, బి వార్డులో కదండీ ఉంది?" అంటూ తన కన్నవారి ఊరినుండి వచ్చిన పేషెంట్ వివరాలు అడగటం ప్రారంభించింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

"ఊ" అని ఊకొట్టారు ఆ ప్రసంగంలో ఆసక్తిలేని డాక్టరుగారు.

"ఒక్క మారు నేను వెళ్ళి వాళ్ళని చూచివస్తే బాగుంటుందండీ. పాపం. . నేను ఉన్నానని వాళ్ళిక్కడికి వచ్చారు. వాళ్ళు వచ్చి పది రోజులైనా నేను ఇంతవరకూ వెళ్ళనే లేదు." అని జాలి పడిందామె వాళ్ళఊరి పేషెంట్‌మీద.

"ఇవాళ నాలుగు గంటలకు వెళ్ళి ఒక్కమారు ఆ పేషెంటును చూసివస్తానండీ ... వాళ్ళేమనుకున్నారో ఏమోనూ. ." మళ్ళీ ఆ విషయాన్నే తిరిగి నెమరు వేసుకుందామె.

"వెళ్ళిరా!. . తమరి ప్రోగ్రాంకి అడ్డుచెప్పే సాహసం మనకి లేదే! మీ ఊరినుండి వచ్చినవాళ్ళనియె చూసి రావద్దూ మరి!" అన్నారు డాక్టరుగారు అనురాగాన్నీ నిష్ఠూరాన్నీ మిళాయించి.

"మీరెప్పుడూ అలాగే అంటారు లెండి నేను ఊరికే ప్రోగ్రాములు బనాయిస్తున్నట్లు" అంటూ గునిసింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

"సరే! వెళ్ళిరా" అన్నారు డాక్టరుగారు సాయంకాలమంతా నిశ్చింతగా చదువుకోవచ్చనే ఉద్దేశ్యంతో.

"పాపను ఇంట్లోనే వదిలివెళతానండీ! . . . అక్కడ అనేక రకాల జబ్బులవాళ్ళు ఉంటారు." అంటూ ప్రస్తావనకు నాంది పలికింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

"వెళ్ళు, ఆయా ఉందిగా! పాపను ఆవిడ చూసుకుంటుందిలే" అన్నారు అసలు విషయం తెలియని డాక్టరుగారు.

"ఆయా ఇవాళ రాలేదండీ. ఆవిడ వారానికి మూడు రోజులు సెలవు పెడుతూంది. ఏదో పేదమనిషి కదా! అని ఊరుకుంటూంటే ఇష్టంవచ్చినప్పుడల్లా ఇంట్లో కూర్చుంటూంది. సెలవు పెట్టినన్ని రోజులూ జీతం తగ్గిస్తే అప్పుడు తెలుస్తుంది ఆవిడికి." అంటూ ఆయామీద ఫిర్యాదు చేసిందామె.

"అయితే మరెలా! పాపని వదిలి ఎలా వెళతావు? అది ఆరున్నొక రాగాన్ని ఆలాపించటం మొదలుపెడితే

పరకాలు

(జవహార్)

ఆ బ్రహ్మతరంకూడా కాదు దాన్ని సముదాయించటం" అంటూ అమాయికంగా ప్రశ్నించారు అసలు విషయం గ్రహించలేని డాక్టరుగారు.

"మీరు మరీను. . . పాప దానంతట అదే ఆడుకుంటుంది. మీరు ఇంట్లోనే ఉంటారు కదండీ! తిమ్మరుసు పాపని ఆడిస్తూ ఉంటాడు. . అది ఒకవేళ ఏడిస్తే మీరు చూడండి. ." అంటూ అసలు విషయాన్ని నెమ్మదిగా బయటపెట్టింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

అప్పటికి గాని డాక్టరుగారికి శ్రీమతిగారి ప్లాను అర్థంకాలేదు. అంటే తనకు ఆ సాయంకాలం బేబీసిట్టింగ్ ఉద్యోగానికి ఎమర్జెన్సీ ఆర్డరు ఇవ్వబడిందన్నమాట. ఇంతసేపూ చెప్పిన ఉపోద్ఘాతానికి అది సారాంశమన్నమాట.

"సాయంకాలం అయిదు గంటలకు పాపకు పాలు పట్టాలి. . పాలు ఫ్రిజ్‌లో పెట్టాను. తిమ్మరుసుని పాలు వేడిచెయ్యమనండి" అంటూ అన్ని జాగ్రత్తలూ చెప్పింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

పాపం డాక్టరుగారి పని ఉక్కిరిబిక్కిరైంది. తను తీరిగ్గా నవల చదువుకోవచ్చనే ఉద్దేశ్యంతో ఆమె హాస్పిటల్‌కు వెళతానంటే "సరే" నన్నాడు. ఇప్పుడు బేబీసిట్టింగ్ ఎదురైంది. . 'ఇప్పుడెలాగో!' ఆయనకు ఆయామీద ఎక్కడలేని కోపమూ వచ్చింది. . . సెలవుపెట్టే ఆవిడ ఈ రోజే సెలవు పెట్టాలీ? ఇప్పుడు వెళ్ళవద్దంటే శ్రీమతిగారి మూడ్ చెడుతుంది. ఆ పైన వెళ్ళమని వద్దనటం!. . . ఏమంత బాగనిపించలా. . సరే! ఏం చేస్తాం. . . కర్మ. . . అనుభవించక తప్పుతుందా!. . "కర్మ" అనుకుంటూనే ఆయనకు వైరాగితత్వం గుర్తుకు వచ్చింది. . "ఏనాడు, ఏ తీరు. . . ఎవరుచేసిన కర్మ వారనుభవించక తప్పదన్నా" అంటూ గట్టిగా పాడటం ప్రారంభించారు.

ఆయన పాటకు శ్రీమతిగారికి నవ్వు వచ్చింది. "అదేం పాటండీ. . . మీరు మరీనూ. . . ఊరుకోండి,

శ్రీ సంజీవదేవ్ ప్రకృతిచిత్రాలు

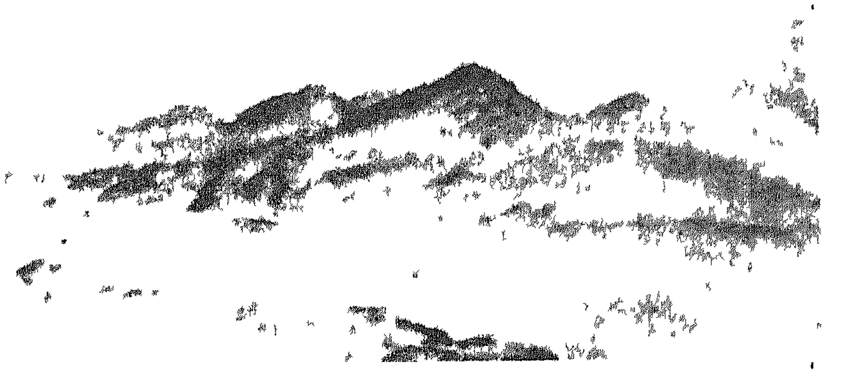

"అస్తంగత సూర్యకిరణాలు ఉత్తుంగ హిమ శృంగాలపై పడినాయి హిమశృంగాలు స్వర్ణ కాంతులలోకి రూపాంతరం చెందినాయి శృంగాలపై వున్న ఆకాశం ఇంకా నీలమణిలాగా ప్రకాశిస్తూంది సాంధ్యరాగ సౌందర్యంలో హిమశృంగాల రంగులు రకరకాలుగా మారిపోతున్నాయి. ఎరుపు, నారింజ, ఊదా, సింధూర, నీలం, ఆకుపచ్చ రంగులు తమ ఇంద్రజాలాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నాయి ఇంతలో ఒక మంచుతెర వాటికి అస్పష్టంగా అడ్డం వచ్చింది . ."

"కొండలూ, కొండలక్రింద లోయలూ, లోయల కావల కొండలూ. సూర్యు డుదయించాడు లోయలన్నీ పొగమంచుతో నిండిఉన్నాయి. సూర్యకాంతి పడని మంచుతెరల్లోగుండా దూరపుకొండలు లేత ధూసర వర్ణంలో స్వప్నలోకంలోని ఛాయారూపాలుగా గోచరిస్తున్నాయి. సూర్యకాంతి పడిన మంచుతెరలు లేత ధూమ్రవర్ణాన్ని దాల్చినాయి . . ."

పై వర్ణనలు చదువుతూ మన మనఃఫలకంలో ఆ దృశ్యాలను చిత్రించుకోనారంభించి ఆ రంగుల రూపాల్ని ఊహించి కవి పొందిన అనుభూతిని మనమూ పంచుకో యత్నిస్తాం. ఆ ప్రయత్నంలో సఫలీకృతులం కాగలిగామూ అంటే అందుకు కారణం ఆ వర్ణన చేసిన కవి ప్రతిభ.

సౌందర్యోపాసకుడైన ఆ కవే స్వయంగా చిత్రకారుడుకూడా అయిఉండి కుంచెతో, రంగులతో ఆ దృశ్యాలకు శాశ్వతత్వం కల్పిస్తే . . .?

ఆ ప్రయత్న ఫలితమే శ్రీ సంజీవదేవ్ చిత్రాలు. ఇటీవల హైదరాబాదులో స్థానిక లలిత కళా సమితి వా రేర్పాటుచేసిన శ్రీ సంజీవదేవ్ చిత్రాల ప్రదర్శనలోని చిత్రాలన్నింటికీ పైన పేర్కొన్నటువంటి ప్రకృతిదృశ్యాలే ఆలంబనాలు.

శ్రీ సంజీవదేవ్ అనేక సంవత్సరాలపాటు దేశమంతా పర్యటించారు. కొంతకాలంపాటు హిమాలయాల్లో, కులూలోయల్లో నివసించారు ప్రముఖ భారతీయ చిత్రకారు లనేకమందితో సన్నిహితంగా మెలిగారు కళా విమర్శకుడుగా ఆయన విఖ్యాతుడు.

హొద్ది సంవత్సరాలక్రితం ఆయన చిత్రలేఖనంలో కూడా కృషిచేయ నారంభించారు ప్రారంభంలో కార్డుసైజు చిత్రాలతో మొదలయిన ఈ కృషి విస్తరిల్లి పెద్దసైజు చిత్రాలుకూడా ఆయన కుంచె నుండి వెలువడసాగినాయి హైదరాబాదులో ప్రదర్శింప బడటానికిముందు ఈ చిత్రాలు బెంగుళూరు వగైరా ప్రాంతాలలో ప్రదర్శితమై రసజ్ఞుల ప్రశంసలకు పాత్రమైనాయి. అట్టి చిత్రాలు నలభైదాకా ఈ ప్రదర్శనలో ఉన్నాయి.

సమకాలీన చిత్రకళారంగంలో ఈనాడు విరివిగ ప్రదర్శితమవుతూన్న అసంఖ్యాక చిత్రాలమధ్య ఒక విలక్షణతను కలిగిఉన్న ఈ చిత్రాలలోని ప్రత్యేకతలు మూడు. చిత్రలేఖనంలో ఈనాడు అరుదైపోయిన ప్రకృతే వీటన్నింటికి వస్తువుగావటం, ఈనా డెక్కడ ఆదరణలేకుండా ఉన్న వాటర్‌కలర్‌లో నేత్రపర్వమైన వర్ణసమ్మేళనాన్ని కలిగిఉండటం, వీటన్నింటినీ మించి ఆ చిత్రాల, చిత్రరచనవెనుక స్పష్టంగా గోచరించే చిత్రకారుని రసహృదయం! రసజ్ఞుడైన ఈ చిత్రకారుడు తాను దర్శించి, ఆనందించి పదిల పరచుకున్న అనుభూతులకు కంటికీ, మనసుకూ, హృదయానికీ కాంతినీ, సంతృప్తినీ, స్పందననూ ఇవ్వగల విధంగా రంగులలో రూపమిచ్చి మనముం దుంచారీవిధంగా.

ఎత్తుగా, దృఢంగా, గంభీరంగా నిలబడిన రెండు కొండలు. వాటి మధ్యగా ప్రవహిస్తూన్న కరిగిన మంచు-ఆ ప్రవాహాన్నిగట్టున ఒంటరిగా మిగిలిపోయిన చిన్న పెద పైన నీలాకాశం క్రింద అక్కడక్కడ తెల్లటి రెల్లుమొక్కలు .

ఒంటరిగా నిలచి ఆవరించుకుపోతూన్న చీకట్లకు లొంగిపోబోతూన్న మైదానం ఆ చివర్న రెండు గుట్టలు ఆ వెనుకగా అస్తమించబోతూన్న సూర్యుడు ఆ అస్తంగత సూర్యుని విచిత్రవర్ణాలు. ఆ వర్ణాలను తనలో లీనంచేసుకోజూస్తున్న మైదానం . . .!

ఇవే శ్రీ సంజీవదేవ్ చిత్రాలలో అధికంగా కానవచ్చే దృశ్యాలు

ఇవన్నీ వాటర్‌కలర్స్‌లోనే చిత్రితమైనాయి సాంకేతికంగా ఇదొక కష్టతరమైన ప్రక్రియ. చిత్రకారునినుండి అధికతర శ్రమనూ, ఓర్పునూ కోరుతుందిది. కాని, ఈ ప్రక్రియనే చేపట్టి శ్రీ సంజీవదేవ్ అసంఖ్యాకమైన తన చిత్రాల రచనలో ఎంతో ఓర్మిని ప్రదర్శించి రసజ్ఞహృదయాల నాకట్టుకోగలిగారు.

శ్రీ సంజీవదేవ్ రసహృదయుడు ఆయన ప్రకృతిని దాని బాహ్యరూపంలోనేగాక మనోనేత్రంతో కనుపించని రూపాల్ని దర్శించ యత్నించారు. ఆ ప్రకృతిలోని మౌనసంగీతాన్ని విని తనలో పదిలపరచుకో యత్నించారు. ఈ అనుభూతులనే గతంలో కవితగా గానం చేశారు. ఈనాడు చిత్రకారుడుగా రసజ్ఞహృదయాలను పరవశం చేయగలిగారు.

ఈ ప్రకృతిదృశ్య చిత్రణ బాగా పాతబడి పోయిందనీ, ఈనాడు దాని కంతగా ప్రాముఖ్యం లేదనీ ఒక వాదం. కాని ప్రకృతిలాగే దాని అపురూప ప్రతిరూపాలూ చిరంజీవాలే.

— చలసాని ప్రసాదరావు

ఎవరన్నా వింటే నవ్వుతారు. . ." అంటూ "ఒరేయ్ తిమ్మరుసూ! పాప జాగ్రత్త!. . . దాన్ని కింద మట్టిలో వదలకూ. . . దానంతట దాన్నే ఆడుకోనీ. . , ఈ వరండాలోనే ఆడిస్తూ ఉండు. . . అది ఏడిస్తే అయ్యగారికి చెప్పి పాలు పట్టూ. . ." అంటూ అన్ని జాగ్రత్తలూ చెప్పి హాస్పిటల్‌కు వెళ్లిందామె.

ఆమె ఆస్పత్రికి వెళ్లాక అరగంట గడిచీగడవక ముందే "అర్జెంట్ కాల్‌సార్" అంటూ పిలవడానికి వచ్చాడు వార్డ్‌బోయ్.

అసలే చిరాకుగా ఉన్న డాక్టరుగారికి మరీ చిరాకు కలిగింది. . "ఈ డాక్టర్ల జీవితాలు ఏం జీవితాలురా నాయనా! ఒక్క రోజు విశ్రాంతిగా ఉండేందుకు వీలులేదు. ." అని విసుక్కుంటూ లేచి, బట్టలు వేసుకొని, స్టెతస్కోపు తీసుకొని వరండాలోకి వచ్చారు డాక్టరుగారు.

వరండాలో పాపని చూస్తూంటే తన బేబీసిట్టింగ్ ఉద్యోగం గుర్తుకు వచ్చింది. 'ఇప్పుడెలా!. . పాప ఏడిస్తే! తను హాస్పిటల్‌కి వెళ్లక తప్పదు!' "ఒరేయ్ తిమ్మరుసూ!. . పాప ఏడిస్తే ఫ్రిజ్‌లో పాలు ఉన్నాయి తీసి పట్టించూ!. . పాలసీసా మరిగించి ఉంటే సరే!. . లేకపోతే ఇప్పుడే పాలసీసా నీళ్లల్లో పెట్టి మరిగించటానికి స్టౌమీద పెట్టు. . నీ చేతులు సబ్బుతో శుభ్రంగా కడుక్కుని పాలు సీసాలోపోసి మూత బిగించూ. ." అంటూ పాలుపట్టే విధానాన్ని తిమ్మరుసుకు వివరించ సాగారు డాక్టరుగారు.

"సీసా మరిగించటం దేనికి సార్?" తిమ్మరుసు మెదడు పని చెయ్యసాగింది.

"శుభ్రం చెయ్యటానికిరా!"

"సబ్బునీటితో కడిగితే సుబ్రం కాదాసార్!"

మెడికల్‌స్టూడెంట్స్ కందరికీ బాక్టీరియాలజీనీ, స్టెరిలైజేషన్‌నూ అతి తేలిగ్గా నూరిపోసే డాక్టరు గారికి తిమ్మరుసుకు ఆ శాస్త్రాన్ని ఎలా చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. "నీళ్లల్లో చిన్న చిన్న కీటాణువులు ఉంటాయిరా! అవి మన కళ్లకు కన్పించవు. . . మరిగిస్తే ఆ వేడికి కీటాణువులన్నీ చచ్చిపోయి..." అని కీటాణుశాస్త్రాన్ని ఒక్కమాటలో చెప్పేశారు డాక్టరుగారు.

"ఆ కీటాణాలు పొట్టలోకి పోతే ఏమౌతుంది

సార్?'' వాడికి వాటి నిర్మూలనా విధానం తెలిసింది కాని, వాటివల్ల జరిగే అపాయం తెలియలేదు.

"అవీ పొట్టలోకిపోతే విరేచనాలు పట్టుకుంటాయి కానీ, నేను చెప్పినట్లు చెయ్యి. పాపకు సరిగ్గా పాలు పట్టు.'' డాక్టరుగారి సహనశక్తి కాస్తా నశించిపోతూంది. అటు ఎమర్జెన్సీ కేసు. . ఇటు వీడియక్ష ప్రశ్నలూను. .

"మరి గయితే, మరిగించని దేదీ పాపకు పెట్ట కూడదుగా సార్?'' కొండవీటి చాంతాడులా ఆ ప్రశ్నలు ముగిసేట్టు లేవు.

"ఒరేయ్! నేను చెప్పినట్లు చెయ్యి. . మరిగించ కండా దేన్నీ పాపనోట్లో పెట్టకూడదు'' అంటూ వెంటనే హాస్పిటల్‌కి వెళ్లారు డాక్టరుగారు.

కొత్త విషయం తెలిసింది తిమ్మరుసుకు. మరిగించనివేవీ పాపకు పెట్టకూడదు. . అలాపెడితే విరేచనాలు పట్టుకుంటాయి. .ఏదైనా సరే మరిగించిందే పాపనోట్లో పెట్టాలి. . మరైతే! పాప బిస్కెట్లు తింటుందే!. . బిస్కట్లని ఎవరూ మరిగించరే!. . తిమ్మరుసుకు సరైన సమాధానం దొరకలేదు.

కాస్సేపటివరకూ నిశ్చింతగా బొమ్మలతో ఆడు కుంది పాప. . తరవాత బొమ్మలంటే విసుగు పుట్టింది కాబోలు, కొత్త వస్తువులవేటకై బయలు దేరింది. వరండా స్తంభానికి అల్లుకున్న బోగైన్‌విల్లా తీగెలనుండి రాలిన ఆకులు పాపదృష్టిలో పడ్డాయి. ఆ ఆకుల్ని చేతిలోకి తీసుకొని కిందకూ మీదకూ తిప్పుతూ, గుప్పెళ్లతో ఉండలుచుడుతూ ఆడుతూంది పాప.

కాస్సేపు అల్లా ఆడాక ఆ ఆకును మెల్లగా నోట్లో పెట్టేసుకుంది. ఆ ఆకు వెళ్లి అంగిలికి అంటుకు కూర్చుంది. పైకిపోదు కిందకు రాదు. దానితో పాప ఉక్కిరిబిక్కిరై ఊరికే బెక్కటం మొదలెట్టింది.

"ఇప్పుడేం చెయ్యటం? తన ఊళ్లో అయితే చిన్నగా వేలు నోట్లోపెట్టి ఆకును బయటకు లాగేవాడు. కాని డాక్టరుగారింట్లో అలా చెయ్యకూడదు. మరిగించందేదీ పాపనోట్లో పెట్టకూడదు. అలా పెడితే బేదులు పట్టుకుంటాయి. మరిగించనిదేదీ పాపనోట్లో పెట్టొద్దని ఇప్పుడే చెప్పారు డాక్టరుగారు. పాప ఊరికే ఏడుస్తూంది, బెక్కుతూంది.

పాపం తిమ్మరుసు పని తబ్బిబ్బైపోయింది. వాని మెదడు పనిచేయటం మానివేసింది. పాపపరిస్థితి మరీ ఘోరంగా ఉంది.

ఉన్నట్లుండి తిమ్మరుసుమెదడులో ఒక ఉపాయం మెరుపులా మెరిసింది. వెంటనే ఆ ఉపాయాన్ని కార్యాచరణలో పెట్టేశాడు తిమ్మరుసు. వెంటనే లోపలికి పరిగెట్టుకువెళ్లి స్టౌవ్ వెలిగించి, ఒక గిన్నెలో నీళ్లుపోసి దానిమీద పెట్టి, మళ్లీ పాపదగ్గిరికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు తిమ్మరుసు.

పాప ఏడ్చి, ఏడ్చి నీరైపోతూంది. . "పాపా. . ఇదిగో వచ్చేశా. . ఏడవమాక. . అమ్మగా. . . బంగార బొమ్మగా. .. ఆకు తీసేస్తాగా. . . ఏడవమాక. . . నూడమ్మా!. . . సూడు తల్లీ. . .'' అంటూ పాపని ఓదారుస్తూ మళ్లీ ఇంట్లోకి పరుగెట్టాడు తిమ్మరుసు.

నీళ్ళు ఇంకా మరుగుపట్టలా. . ఇంట్లోకీ బయటికీ పరుగులు పెడుతున్నాడు తిమ్మరుసు శివమెత్తిన వాడిలా. . పాప ఊపిరి పీల్చుకోలేక పైఊపిరీ, దిగఊపిరిగా ఏడుస్తూంది. ఆ ఏడుపు చూస్తూంటే తిమ్మరుసుకు మరీ అయోమయంగా ఉంది. .

ఇంతలోనే పేషెంటును చూడటానికి వెళ్లి శ్రీమతిగారూ, కేసును చూడటానికి వెళ్లిన డాక్టరు గారూ ఒకేసారు ఇద్దరూ వాకిట్లోకి అడుగు పెట్టారు. పాపను చూస్తూనే డాక్టరుగారి శ్రీమతికి పైప్రాణం పైనే పోయినట్లైంది. వెంటనే పాపను ఒళ్లోకి తీసుకుని ఏమైందీ పరీక్షించసాగింది. తిమ్మరుసు ఏం జరిగిందీ వివరంగా అంతా చెప్పాడు. ఆకు అంగిట్లో ఉన్నదన్న విషయం తెలిసేటప్పటికి అయిదు నిమిషాలు పట్టింది. అంత వివరంగా చెప్పాడు తిమ్మరుసు అచ్చంగా నాటకఫక్కీలో.

"ఉండండమ్మగోరూ'' అంటూ ఇంట్లోకి పరుగెట్టాడు తిమ్మరుసు. ఇంట్లోనుండి మరిగే నీటి గిన్నెను తెచ్చి డాక్టరుగారి శ్రీమతిముందు పెట్టాడు.

వాడు ఆ గిన్నె తెచ్చేలోపలే ఆమె తన వేలును పాపనోట్లో పెట్టి ఆకును బయటకు తీయటానికి ప్రయత్నం చేస్తూంది.

"అయ్యో. . .అయ్యో. . ఉండండమ్మగోరూ. . పాపకు బేదులెత్తుకుంటయ్యమ్మగోరూ. . . మీ చెయ్యిని ఈ నీటిలో ముంచి పాపనోట్లో పెట్టి ఆకును తీయండమ్మగోరూ'' అంటూ భయపడ సాగాడు తిమ్మరుసు.

"నీకేమిటిరా?'' అని ప్రశ్నించింది డాక్టరుగారి శ్రీమతి వాడు చెప్పేదేదీ అర్థం కాక.

"అదేనండమ్మగోరూ, మరిగించందేదీ పాపనోట్లో పెట్టకూడదు. . . అట్టా పెడితే బేదులట్టుకుంటా యండమ్మగోరూ. మీ వేళ్లని ఈ నీటిలో ముంచి పాపనోట్లో ఆకు తియ్యండమ్మగోరూ.''

అప్పటికి శ్రీమతిగారికి కొస్త వాడు చెప్పేది అర్థం కాసాగింది. "నా వేళ్లను మరిగించమనిరా నీవు చెప్పేది?''

"అదేనండీ. ఈ నీళ్ళు మరిగాయండీ. మీ చెయ్యిని ఇందులో ముంచండి.''

"ఓరి మొద్దూ నా చెయ్యి కాలదురా?''

"మరిగయితే, నా చెయ్యి ముంచుతానండి'' అంటూ నిలబడ్డవాడల్లా కూర్చుని తన చేతిని ఆ ఆవిర్లుక్రక్కే నీటిలో ముంచబోయాడు తిమ్మరుసు.

"ఒరేయ్. . ఓరిమొద్దూ. . నా చెయ్యి బొబ్బ లెక్కితే నీ చెయ్యి బొబ్బలెక్కదురా! ఏ పని చేసినా బృహస్పతిని మించుతావు. ఫో అవతలికి'' అంటూ పాపనోట్లో ఆకు బయటకు లాగారామె.

"అయ్యో! అదేంటండమ్మగోరూ. . . పాపకు బేదులట్టుకుంటాయండి'' అంటూ ముఖాన్ని ఎంతో దీనంగా పెట్టాడు తిమ్మరుసు, పాపకు అప్పుడే పెద్ద ఆపద సంభవించినట్లు విచారంగా. .

"ఎవళ్లురా నీకు చేతుల్ని మరిగించమని చెప్పింది?'' శ్రీమతిగారికి ఒక వైపు కోపమూ మరొక వైపున నవ్వూ వస్తున్నాయి కలిసికట్టుగా.

"అయ్యగారు సెప్పారండి.''

అంతవరకూ తమాషా చూస్తూ నిలబడ్డ డాక్టరు గారికి అసలు విషయం అర్థమైంది. . .

"చేతులు మరిగించమని నేను చెప్పానురా నీకూ?'' వచ్చే నవ్వును ఆపుకుంటూ ప్రశ్నించారు డాక్టరుగారు.

"అదేనండి మరిగించందేది పాపనోట్లో పెట్టొద్దని సెప్పారుగదండీ?'' తిరిగి ప్రశ్నించాడు తిమ్మరుసు జిజ్ఞాసాదృష్టితో.

"ఒరేయ్, నీకెవ్వైనా చెబితే కొరివితో తల గోక్కున్నట్లేరా మొద్దూ! కాళ్లూ చేతులూ మరిగించటం ఎక్కడైనా విన్నావురా? పాలనీపా మరిగించరా అని చెబితే చేతుల్ని మరిగించమని చెప్పానా నేనూ?''

"మరిగించంది ఏదీ పాపనోట్లో పెట్టొద్దని తమరే సెప్పారుగదొండీ!... మరిగల్తే ఆకు అంగిట్లో అంటుకుపోయె. . వేలు ఎట్టా నోట్లో పెట్టేది మీరే చెప్పండి?'' తన మేధాశక్తి నంతా ఉపయోగిస్తే వేలు మరిగించాలనే జవాబు దొరికింది తిమ్మరుసుకు

"ఒరేయ్ బృహస్పతీ, పద లోపలికి. ఇంక వాగించకు. తెలివి చాలా ఎక్కువౌతూంది రోజు రోజుకూ'' అంటూ కసురుకుంది డాక్టరుగారి శ్రీమతి.

అమ్మగారికి కోపం వస్తోందని గ్రహించిన తిమ్మరుసు మెల్లిగా లోపలికి జారుకున్నాడు, మరిగించిన నీటి గిన్నెతో సహా. .

శ్రీమతిగారి చిరాకు డాక్టరుగారి వైపు మళ్లింది. "వాడి విషయం తెలిసి ఉండీ మీరు వాడికి అలాంటి సలహా లెందుకు ఇస్తారు చెప్పండి?. . . మీకు అసలు ఏ పని చెప్పినా ఇంతే?... వాడొకడు దొరికాడు మీకు. మనం రావటం కొస్త ఆలస్యమైతే పాప ఏమయ్యేదో! ఆ మొద్దు చెయ్యి కాల్చుకుని కూర్చునేవాడు. . . వద్దనుకుంటూనే మీకు చెబుతూఉంటాను. . ప్రతి సారి నాకు బుద్ధి చెబుతూనే ఉంటారు మీరు'' అంటూ సన్న సన్నగా డాక్టరుగార్ని మందలించింది.

పాపం. . . డాక్టరుగారు. . సెలవునాడు వేసుకున్న ప్లానంతా తల్లక్రిందులవటమే కాక, పైన అభాండాలు! బహుశా ఆయన చవితినాడు చంద్రుణ్ణి చూసే ఉండాలి.

★

ప్రకృతి
ఫోటో — మోదిని ప్రభాకర్ (రాజమండ్రి)